

SVENSKA LANDSMÅL OCH SVENSKT FOLKLIV

Tidskrift för talspråksforskning,
folkloristik och kulturhistoria

2023

Årgång 146

Utgiven av Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur
i samarbete med Institutet för språk och folkminnen och
Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar vid Lunds universitet

SWEDISH DIALECTS AND FOLK TRADITIONS

Journal of dialectology, sociolinguistics,
folklore research and cultural history

Founded in 1878 by J. A. Lundell

Published by

THE ROYAL GUSTAVUS ADOLPHUS ACADEMY FOR SWEDISH FOLK CULTURE,
UPPSALA

in collaboration with

THE INSTITUTE FOR LANGUAGE AND FOLKLORE and THE FOLKLIFE ARCHIVES
WITH THE SCANIA MUSIC COLLECTIONS AT LUND UNIVERSITY

Principal editor:

MATHIAS STRANDBERG

Editors:

KARIN GUSTAVSSON, ERIK M. PETZELL and LENA WENNER

Editorial board:

*Rogier Blokland, Lars-Erik Edlund, Charlotte Hagström, David Karlander,
Susanna Karlsson, Bengt af Klintberg, Ida Larsson, Caroline Sandström,
Susanne Nylund Skog, Camilla Wide, Susanne Österlund-Pötzsch*

2023

Volume 146

Distributed by Eddy.se

SVENSKA LANDSMÅL OCH SVENSKT FOLKLIV

Tidskrift för talspråksforskning, folkloristik
och kulturhistoria

Grundad 1878 av J. A. Lundell

Utgiven av

KUNGL. GUSTAV ADOLFS AKADEMIEN FÖR SVENSK FOLKKULTUR, UPPSALA

i samarbete med

INSTITUTET FÖR SPRÅK OCH FOLKMINNEN OCH FOLKLIVSARKIVET MED
SKÅNES MUSIKSAMLINGAR VID LUNDS UNIVERSITET

Huvudredaktör:

MATHIAS STRANDBERG

Redaktörer:

KARIN GUSTAVSSON, ERIK M. PETZELL och LENA WENNER

Redaktionsråd:

*Rogier Blokland, Lars-Erik Edlund, Charlotte Hagström, David Karlander,
Susanna Karlsson, Bengt af Klintberg, Ida Larsson, Caroline Sandström,
Susanne Nylund Skog, Camilla Wide, Susanne Österlund-Pötzsch*

2023

Årgång 146

Distribueras av Eddy.se

Årgång 146. H. 349 från början

Samtliga forskningsartiklar som publiceras i tidskriften har genomgått anonymiserad kollegial granskning av minst två granskare. – All research articles published in this journal have undergone double-blind peer review by at least two referees.

I citat efter äldre källor kan stötande språkbruk förekomma. – Quotations from older sources may contain offensive language.

© Författarna

Sättning och omslag: Mathias Strandberg

Distribution av den tryckta upplagan:

eddy.se ab

e-post: order@bokorder.se

Box 1310, 621 24 Visby. Telefon 0498-25 39 00

<http://kgaa.bokorder.se>

Tidskriftens webbplats: <https://publicera.kb.se/svlm/>

Tidskriftens e-postadress: svlm@gustavadolfsakademien.se

ISSN: 0347-1837 (Print)

ISSN: 2004-9242 (Online)

Innehåll

HANS-OLAV ENGER, Verdifullt om verbkongruens. Anmeldelse av Adam Horn af Åminnes doktoravhandling	7
BLANKA HENRIKSSON, »Man är liksom alltid mittemellan på något sätt». Gränsöverskridningar i ett intervjumaterial om migration från Finland till Sverige	23
BENGT AF KLINTBERG, Högtidsstunder i Ulvaboda. Om Ivar Andersson och hans berättarkonst	47
ISAK LIDSTRÖM, Baseball för anarkister. Om brännbollens etablering i Sverige vid sekelskiftet 1900	73
SARAH WIKNER, SAARA HAAPAMÄKI och VIVECA RABB, Variation mellan kort- och långstavighet i finlandssvenskt talspråk	93
LARS-ERIK EDLUND, ERIK MAGNUSSON PETZELL, CAROLINE SANDSTRÖM, MATHIAS STRANDBERG och LENA WENNER, Litteraturkrönika 2023	121

Meddelanden och aktstycken

OLLE KEJONEN, Tre samiska lånord i meänkieli	137
CAROLINE SANDSTRÖM, Meddelande angående <i>Ordbok över Finlands svenska folkmål</i>	143
Per Larssons »Öfversikt af Färsmålen». Utgiven och kommenterad av Mathias Strandberg.	144

Minnesord

Gösta Arvastson 1943–2023. Minnesord av Anders Gustavsson	159
Nils-Arvid Bringéus 1926–2023. Minnesord av Birgitta Svensson.	165
Gunnar Nyström 1939–2021. Minnesord av Yair Sapir	169

Litteratur

Katarina Ek-Nilsson et al., <i>Min mormor. Kvinnoliv i en annan tid</i> . Rec. av Eva Helen Ulvros	173
Terry Gunnel (red.), <i>Grimm ripples: The Legacy of the Grimms' Deutsche Sagen in Northern Europe</i> . Rec. av Alf Arvidsson	179

Meddelanden och aktstycken

Tre samiska lånord i meänkieli

Av Olle Kejonen

Abstract

Saami loan etymologies are presented for three Meänkieli nouns featuring the foreign consonant cluster /tn/: *katnanen* : *katnas*- ‘hip bone’ (< North Saami *gátnis* : *gádnás*- ‘sacrum’), *ketnia* ‘protective spirit’ (< Lule Saami *genij* : *gednih*- ‘mythological subterranean being’), and *tutna* ‘owl’ (< North Saami *duvna* id.).

Keywords: Meänkieli, North Saami, Lule Saami, etymology, loanwords.

1. Inledning

Norrbottnen är ett flerspråkigt område där samiska, meänkieli och svenska har levt sida vid sida under lång tid. Denna språkkontakt syns kanske allra bäst i förekomsten av ett antal lånord språken emellan. I detta bidrag presenterar jag etymologier för tre samiska lån i meänkieli: *katnanen* ‘höftben’, *ketnia* ‘skyddsande’ och *tutna* ‘uggla’. Gemensamt för de tre orden är konsonantklustret /tn/, som är främmande för meänkieli (jfr Suomi et al. 2008 s. 57 för finska) men vanligt förekommande i såväl nordsamiska som lulesamiska, de två samiska varieteter som har varit i kontakt med språket.

Olle Kejonen, doktorand i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet. – Doctoral Student of Finno-Ugric Languages, Uppsala University. olle.kejonen@moderna.uu.se

Kejonen, Olle, 2024: Tre samiska lånord i meänkieli. I: *Svenska landsmål och svenskt folkliv* 2023 (146), s. 137–142. – Kejonen, Olle, 2024: Three Saami loanwords in Meänkieli. In: *Swedish Dialects and Folk Traditions* 2023 (146), p. 137–142. – DOI: <https://doi.org/10.69824/svlm.146.25720>

Denna artikel publiceras under villkoren i Creative Commons-licensen CC BY 4.0, som tillåter användning, spridning och reproduktion i vilket medium som helst, förutsatt att originalverket är korrekt citerat. – This article is published under the conditions given in the Creative Commons license CC BY 4.0, which allow use, distribution and reproduction in any medium, provided that the original work is cited correctly.

Meddelande/aktstycke. Denna artikel har ej genomgått sakkunni-granskning. – Note/document. This article has not undergone peer review.

© 2024 författaren. – © 2024 the author.

2. *Katnanen* 'höftben'

Ordet *katnanen*, elativ *katnasesta* 'höftben' är belagt i Täreändö, Pajala kommun (SMS), syftande på höftbenet på en älg. Samma belägg (med samma exempelmening) återfinns även i *Meänkielen sanakirja* (MS) med den mer precisa ortsangivelsen Kompelusvaara. Den inhemska ändelsen *-nen* till trots så är förekomsten av klustret /tn/ tillräckligt för att förutsätta att ordet är ett lån.

I nordsamiskan finns mycket riktigt också ett motsvarande ord *gátnis* : *gádnás-* 'korsben' med kognater i alla västsamiska språk samt i enaresamiska (Wickman 1997 [1959] s. 137, Lagercrantz 1939 § 2114, Olthuis et al. 2015–22 s.v. *känistähti*; *-tähti* 'ben'). Detta ord kan böjas som ett uddastavigt eller kontrakt substantiv, men i den aktuella jukkasjärvivarieteten av nordsamiska är endast en uddastavig böjning belagd (*kàtnès*, lokativ *kàdnàsín* 'korsbenet', KBW 1914, jfr Collinder 1949 s. 151).

Meänkieliformen går tillbaka på den samiska böjningsstammen *gádnás-*, och nominativen på *-nen* kan i sin tur enkelt förklaras som en tillbakabildning från böjningsstammen *katnas-* i meänkieli. Motsvarande förhållande ses exempelvis i ortnamnen *Hakanen* : *Hakas-*, lulesamiska *Hákkes* : *Hággás-* 'Hakkas' och *Tokanen* : *Tokas-*, lulesamiska *Doages* : *Doahkás-* 'Dokkas' (även med formerna *Hakkanen* och *Tokkanen*, Falck & Korhonen 2008 s. 63, 91), båda i Gällivare kommun.

Vad gäller ordets betydelse så är det lätt att se hur en benämning för korsbenet har fått ge namn även åt de angränsande höftbenen – faktum är att betydelsen 'höftben' är belagd för motsvarande ord både i pitesamiska och sydsamiska (Halász 1896 s.v. *katnès*, Hasselbrink 1981–85 s.v. *gaadnaa*, Lagercrantz 1939 § 2114). Se vidare Collinder (1964 s.v. *kátnes*) om förhållandet mellan det nordsamiska ortnamnet *Gátnisáhpi* och meänkielinamnet *Kannasvuoma* i Kiruna kommun; jfr även den finska formen *kannaslui* (*-luu* 'ben') som Lagercrantz (ibid.) anför från Enontekis som översättning av det nordsamiska *gátnisdákti* (*-dákti* 'ben').

3. *Ketnia* 'skyddsande'

Ordet *ketnia* 'skyddsande' är belagt i Torriavaara, samt »eventuellt» i Nattavaara, båda i Gällivare kommun (MS, jfr Winsa 1992 s. 43). Även detta ord har en för meänkieli främmande form med /tn/, vilket talar för ett lån. Närmast till hands ligger lulesamiskan, men i det lulesamiska standardspråket finns inget ord som skulle kunna ligga till grund för meänkieliformen.

Torriavaara (och Nattavaara) ligger dock inom Gällivare skogssameby, och kännetecknande för samiskan i just detta område är det omljud som medför att skriftspråkets *a* i betonad stavelse motsvaras av *e* [ɛ] om nästföljande stavelses vokal är *i* eller *u* (se Collinder 1938 s. 60–64). Det ord som på det lulesamiska standardspråket skrivs *ganij* : *gadnih-* 'underjordisk varelse (i folktron)' lyder på skogsdialekten alltså *genij* : *gednih-* (Collinder 1938 s. 19, 60, 96, Grundström 1946–54 s.v. *kanij* ~ *kenij*, se även Andersson 2022

s. 130); märk att lulesamiskt ⟨dn⟩ representerar /tn/. Det är från denna senare böjningsstam som formen har lånats in i meänkieli, och skillnaden i betydelse mellan 'skyddsande' och 'underjordisk varelse (i folktron)' får anses vara marginell. Formen med *-ia* påminner i sin tur om ett närstående ord, *haltia* 'vittra, tomte, underjordiskt väsen (myt.)' (OMSM, jfr MS).

Utöver *ketnia* är ett parallellt lån *kaanij* också belagt i Gällivareområdet (MS). Som svensk översättning för detta ord anges 'underjordisk varelse, vittra', som finsk översättning dock *kummitus* 'spöke'. Oavsett den exakta betydelsen så stammar denna form från en lulesamisk varietet utan skogs-dialektens karaktäristiska omljud, och svarar alltså till standardspråkets *ganij*; märk dock första stavelsens oväntade långa vokal.

Till skillnad från meänkieliformerna har det samiska ordet en stor utbredning, med kognater i pitesamiska (Wilbur 2016 s.v. *ginij*), umesamiska, nord-samiska och enaresamiska (Aikio 2009 s. 80). Ordet har även lånats in i finska i formen *kenes* 'rackarunge', jfr ursamiska *keniš (ibid.).

Det kan också nämnas att det i Gällivare skogssameby finns flera meänkieli-ortnamn på *Ketni-* svarande till en samisk genitiv *gedniha*, t.ex. *Ketnijoki*, svenska *Ketnibäcken*, lulesamiska *Gednihajähkkå* (Ortnamnsregistret), liksom även svenska namn på *Keni-*, såsom *Keniberget*, lulesamiska *Genijvárre*. Likaså finns i Kiruna kommun ett antal meänkielinamn på *Kanis-* < jukkasjärvisamiska eller karesuandosamiska *ganes* (*käñis*, plural *käñihaok* 'dödas andar (fi. *manalaiset*)', KBW 1914, jfr Collinder 1964 s.v. *kani*), t.ex. *Kanisjoki*, nordsamiska *Ganesjohka*. Här bör även påpekas att kartans nordsamiska namnformer på ⟨Ganeš-⟩ (t.ex. ⟨Ganešjávri⟩ i Talma sameby) är normaliserade och motsvaras av former med *-s-* i Ortnamnsregistrets uppteckningar, samt att kartans former på ⟨Gani-⟩ (t.ex. ⟨Ganičavilk⟩ i Girjas sameby) motsvaras av former på *Ganii-* i Ortnamnsregistret.

4. *Tutna* 'uggla'

Fågelbeteckningen *tutna* 'uggla' är belagd i Kainulasjärvi, Pajala kommun och i Parakka, Kiruna kommun (MS, jfr Winsa 1991 s. 97; 1992 s. 82, 119). Ordet är också upptaget i *Ordbok meänkieli – svenska – meänkieli* (OMSM) med betydelsen 'uggla, uv'. I den senare ordboken anges utbredningen till både Gällivare kommun och Tornedalskommunerna (Pajala, Övertorneå och Haparanda). I *Meänkielen sanakirja* anges vidare en sammansättning *tutna-haukka* (*-haukka* 'hök') med den osäkra översättningen 'ormvråk? jorduggla?' från Kainulasjärvi och Kompelusvaara i Pajala kommun samt från Parakka och Vittangi i Kiruna kommun. En sammansättning *tutnapirri*, plural *tutnapirrit* (*-pirri* 'snopp; avsmalnande föremåls spets' etc.) med den finska översättningen »pöllöhaukka» (ordagrant »ugglehök») är även belagd på svensk sida av den finländske folklivsforskaren Samuli Paulaharju (1937 s. 119, 377).

I sin avhandling om ordförrådet i meänkieli anmärker Birger Winsa (1991 s. 97) att benämningen *tutna* saknas i standardverken för finska dialekter, nord-

samiska, lulesamiska och sydsamiska. Han drar då slutsatsen att det »verkar vara ett ljudhärmande ord, vilket är vanligt förekommande om fåglar». Det är sant att fågelbeteckningar är ökänt svåra att etymologisera – bland annat till följd av det stora antalet onomatopoetiska termer – och det är också sant att motsvarande ord tycks saknas i samiska ordböcker, liksom även i förteckningar av samiska fågeltermer (t.ex. Qvigstad 1902, Aikio 1993, Bull Kuhmunen 2011 och Ryd 2017). Troligen är det denna omständighet som ligger till grund för kommentaren »Ei ole saamelainen lainasana» (»Är inte ett samiskt lånord») i *Meänkielen sanakirja*.

Avsaknaden av en känd etymologi för ordet omnämns också på svenskspråkiga Wikipedia (s.v. *meänkieli*; märk även den vidare betydelsen 'uggla, hök'):

Förutom de dialektala orden i meänkieli som har sina rötter i äldre finska dialekter och inlån från samiska, svenska och i viss mån norska finns det några enstaka ord som inte med lätthet kan härledas till finska dialekter eller andra språk. I några orter använder man ordet *tutna* för att beteckna 'uggla, hök'. Det ordet har man än så länge inte kunnat härleda till finska dialekter eller samiskan.

I en opublicerad ordlista över den nordsamiska jukkasjärvivarieteten, upptecknad av K. B. Wiklund efter Nils Andersson Sarri i Talma sameby, finns dock en helt och hållet motsvarande form *tuñä*, plural *tüñäč* 'uggla' (KBW 1914, i nuvarande ortografi *dutna* : *dunat*). Mig veterligen är detta det enda belägget för detta ord på samiska, och i teorin skulle man kunna tänka sig att den samiska beteckningen är lånad från meänkieli. Sett till det faktum att ordets fonotax är främmande för meänkieli men typisk för samiska (jfr t.ex. nordsamiska *gutna* : *gunat* 'aska') är det dock troligare att beteckningen har lånats från samiska till meänkieli än vice versa, den begränsade utbredningen till trots.

Det samiska ordets etymologi är oklar, även om det ligger nära till hands att misstänka ett samband med det homonyma *dutna* 'larm, stöi' (Friis 1887 s.v. *dudna*), lulesamiska *dudna* 'dån, brak (åskans); bössmäll; suddigt tal, prat, mummel' (Grundström 1946–54 s.v. *tutna*), i sin tur ett skandinaviskt lån (Qvigstad 1893 s. 137).

Här kan också nämnas att Wiklunds ordlista från Talma även innehåller en annan beteckning för ugglor som har lånats från samiska till meänkieli. För det samiska ordet *skuolfi* anges nämligen utöver den svenska översättningen 'fjälluggla' även en form *kuolfi* (*skuöl^eɔVē* eller *-ɔfē* 'fjälluggla, fi. *kuolfi*', KBW 1914); liknande former är också belagda i Enontekis och Kittilä på finsk sida (SMS, MS s.v. *kuolffi*, MS s.v. *kulffi*).

5. Slutord

I detta korta bidrag har jag visat att tre meänkieliord med konsonantklustret /tn/ kan härledas till samiska:

- *katnanen* : *katnas-* 'höftben' < nordsamiska *gátnis* : *gádnás-* 'korsben'
- *ketnia* 'skyddsande' < lulesamiska *genij* : *gednih-* 'underjordisk varelse (i folktron)'
- *tutna* 'uggla' < nordsamiska *dutna* id.

Samtliga ord hör till domäner där det även förekommer andra samiska lån: anatomiska termer för djur, begrepp knutna till samisk folketro och benämningar på fåglar (jfr Aikio 2009 s. 40–51, Hansegård 1988 s. 290–292). Vidare förekommer klustret /tn/ i ett antal ortnamn av samiskt ursprung. Utöver fall som det ovan nämnda *Ketnijoki* så kan /tn/ här också utgöra substitution för samiskt /tɲ/. Exempelvis finns det i Kiruna och Gällivare kommuner flera ortnamn på *Latni-* (< nordsamiska *látɲji*, lulesamiska *ládɲje* 'ungbjörk'), inklusive inte mindre än fem olika berg med namnet *Latnivaara*. Denna förled tycks dock inte förekomma som fristående ord i meänkieli.

Till sist vill jag påpeka att de ord som har behandlats här är långt ifrån unika, och att en systematisk genomgång av befintliga ordsamlingar för meänkieli med all säkerhet skulle visa på ett stort antal hittills oetymologiserade samiska lån.¹

Källor och litteratur

- Aikio, Ante, 2009: *The Saami loanwords in Finnish and Karelian*. Oulu.
- Aikio, Samuli, 1993: *Sámegiell loddenamahusat*. Helsset.
- Andersson, Kerstin (red.), 2022: *Vuovddesáme. Skogssamer i Flakaberg*. [Stockholm.]
- Bull Kuhmunen, Anna Sofie, 2011: *Voerhtjen biesie – Kråkans bo. Sydsamiska fågelbeteckningar, berättelser samt föreställningar om fåglar*. I: T. Söder (red.), *Čieža čállosa. Gietjav tjállaga. Tjijhtje tjaalegh. Sju uppsatser i samiska*. (Opuscula Uralica 10.) Uppsala. S. 7–57.
- Collinder, Björn, 1938: *Lautlehre des Waldlappischen Dialektes von Gällivare*. (Suomalais-Ugrilaisen Seuran Toimituksia 74.) Helsinki.
- 1949: *The Lappish dialect of Jukkasjärvi. A morphological survey*. (Skrifter utgivna av K. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala 37: 3.) Uppsala.
- 1964. *Ordbok till Sveriges lappska ortnamn*. Uppsala.
- Falck, Albert & Olavi Korhonen, 2008: *Gällivares samiska och finska ortnamn*. Gällivare.
- Friis, Jens Andreas, 1887: *Lexicon Lapponicum cum interpretatione Latina et Norvegica adiuncta brevi grammaticae Lapponicae adumbratione. Ordbog over det lappiske sprog med latinsk og norsk forklaring samt en oversigt over sprogets grammatik*. Christiania.

¹ Innan denna text gick i tryck kunde ytterligare ett lån med /tn/ identifieras: den av Paulaharju (1937 s. 262) belagda sammansättningen *vietnassuoni* (-*suoni* 'sena'). Denna term hänvisar till en av renens senor, som i traditionell medicin används för att behandla sendrag, jfr nordsamiska *vietmansuotna* ~ *vietnasuotna* (-*suotna* 'sena') med samma betydelse, där förleden kommer av verbet *vietna-* 'bli öm (om sena, vid överansträngning)' och -*n* bildar handlingsnomen; märk dock -*ss-* hos Paulaharju.

- Grundström, Harald, 1946–54: *Lulelappisches Wörterbuch. Lulelapsk ordbok. På grundval av K. B. Wiklunds, Björn Collinders och egna uppteckningar.* (Skrifter utgivna genom Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala. Ser. C: 1.) Uppsala.
- Halász, Ignác, 1896: *Svéd-lapp nyelv. 6. Pite lappmarki szótár és nyelvtan. Rövid karesuandói lapp szójegyzékkel.* Budapest.
- Hansegård, Nils Erik, 1988: *Språken i det Norrbottensfinska området.* Luleå.
- Hasselbrink, Gustav, 1981–85: *Südlappisches Wörterbuch.* (Skrifter utgivna genom Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala. Ser. C: 4.) Uppsala.
- KBW 1914 = Wiklund, K. B., 1914: [Ordlista från Talma, sagesman Nils Andersson Sarri]. Uppsala universitetsbibliotek. K. B. Wiklunds samling, 33, Cb59.
- Lagercrantz, Eliel, 1939: *Lappischer Wortschatz.* 1–2. (Lexica Societatis Fenno-Ugricae 6.) Helsinki.
- MS = Winsa, Birger (red.): Meänkielen sanakirja. [Webbaddress: <https://meankielen.sanakirja.com/>. Hämtad 2023-05-23.]
- Olthuis, Marja-Liisa, Taarna Valtonen, Miina Seurujärvi & Trond Trosterud, 2015–22: *Nettidigisäänih Anarâškiela-suomakielâ-anarâškielâ sänikirje.* UiT. [Webbaddress: <https://saanih.oahpa.no/smn/fin/>. Hämtad 2023-05-23].
- OMSM = Alapää, Anders, Linnea Nylund, Märta Nylund, Birgitta Rantatalo & Erling Wande (red.): *Ordbok meänkieli – svenska – meänkieli. Meän Akateemi – Academia Tornedaliensis.* [Webbaddress: <https://språk.isof.se/meänkieli/>. Hämtad 2023-05-23].
- Ortnamnsregistret. Institutet för språk och folkminnen. [Webbaddress: <https://ortnamnsregistret.isof.se/>. Hämtad 2023-05-23].
- Paulaharju, Samuli, 1937: *Kiveliöitten kansaa. Pohjois-Ruotsin suomalaisseuduilta.* Porvoo.
- Qvigstad, J. K., 1893: *Nordische Lehnwörter im Lappischen.* Christiania.
- 1902: *Lappiske Fuglenavne. I: Nyt magasin for naturvidenskaberne* 40, s. 267–291.
- Ryd, Yngve, 2017: *Doahkke – fågelflock. Samiska fågelnamn och myter.* Skellefteå.
- SMS = Suomen murteiden sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. [Webbaddress: <https://kaino.kotus.fi/sms/>. Hämtad 2023-05-23].
- Suomi, Kari, Juhani Toivanen & Riikka Ylitalo, 2008: *Finnish sound structure. Phonetics, phonology, phonotactics and prosody.* (Studia humaniora ouluensia 9.) Oulu.
- Wickman, Bo, 1997 [1959]: *Die lappischen Nomina auf Nom. Sing. -es. I: L.-G. Larsson & R. Raag (red.), Bo Wickman. Valda skrifter. Selected writings. Utgivna med anledning av 80-årsdagen den 7. IX 1997. Published on the occasion of his 80th birthday 7. IX 1997.* (Ursus 3.) Uppsala. S. 116–150.
- Wikipedia. Meänkieli. [Webbaddress: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Me%C3%A4nkieli/>. Hämtad 2023-05-23.]
- Wilbur, Joshua (red.), 2016: *Pitesamisk ordbok samt stavningsregler.* (Samica 2.) Freiburg.
- Winsa, Birger, 1991: *Östligt eller västligt? Det äldsta ordförrådet i gällivarefinskan och tornedalsfinskan.* (Studia Fennica Stockholmiensia 2.) Stockholm.
- 1992: *Jellivaaran suomen sanakirja. Övertorneå.*